

Op te bergen
in de band van
3 oktober 2001

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

---

van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen

gehouden op 10 september 2001

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslag van de vergadering van 11 juni 2001	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Rondvraag	2
Mond- en klauwzeerbeleid in Drenthe	3
Jaarstukken 2000	3
Structurele regeling van de uitvoeringskosten voor het plattelandsbeleid	6
Jaarprogramma 2001, Leren voor Duurzaamheid	11
Herstel benedenloop Drentsche Aa	12
Evaluatie primair kwantitatief grondwatermeetnet Drenthe	14
Delegatie van de muskusrattenbestrijding aan waterschappen	14
Spoelwaterhergebruik Nietap	15
Sluiting	17
Toezeggingen	18
Bijlage	19

STATENCOMMISSIE MILIEU, WATER EN GROEN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 10 september 2001 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw M.Ch.A. Smilde (CDA, voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
F. Benning (VVD)
H.H. Dijkstra (GroenLinks)
A. Haak (PvdA)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
K. Jonker (CDA)
mevrouw H. Kempe-Foekens (ChristenUnie)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
B. Popken (OPD)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)
J.P. Sluiter (D66)
M.J. Smit (D66)
mevrouw J. Schipper (VVD)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
H. Zomer (CDA)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
mevrouw A. Edelenbosch (PvdA, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
W.R. Visser (secretaris)
C.J. Mulder

Met kennisgeving afwezig:

Mevrouw J. Alberts (Ouderenpartij)
Ch.C. de Haas (OPD)
mevrouw G.M. Remmelts-Mulder (VVD)
K.H. Smidt (VVD)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom, in het bijzonder mevrouw Kempe, die na een langdurige afwezigheid weer aanwezig is.

Mevrouw KEMPE is blij dat zij na veel weken bedrust weer aanwezig kan zijn en zegt zeer dankbaar te zijn voor de vele bliken van medeleven.

2. Mededelingen

De VOORZITTER wijst erop dat er een uitnodiging ligt van de Drentse Milieufederatie voor een excursie op een woensdag, terwijl de afspraak is gemaakt dat werkbezoeken, excursies e.d. op maandagmiddag plaatsvinden. Voortaan zal het secretariaat nauwer worden betrokken bij de bepaling van data voor dergelijke activiteiten.

Voorts deelt zij mee dat op verzoek van de heer Haak agendapunt 8 wordt doorgeschoven naar de vergadering van 15 oktober a.s.

Met het oog op de meer dan volle agenda verzoekt spreekster zo kort en bondig mogelijk te spreken, ook om ruimte te houden voor een onderlinge gedachtewisseling.

De heer VAN DER SCHOOT kan zich daarin wel vinden, maar vraagt zich af of wel voldoende recht wordt gedaan aan de jaarstukken als ze in combinatie met andere stukken worden behandeld.

De VOORZITTER zegt toe dat zij dit aan de orde zal stellen in het voorzittersoverleg.

3. Verslag van de vergadering van 11 juni 2001

Dit verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

4. Ingekomen stukken

Brief van gedeputeerde staten van 22 augustus 2001, kenmerk 34/6.28/2001007694, inzake afvalstoffenbeleid: wijziging Wet milieubeheer en Landelijk afvalbeheersplan

De brief wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. IPO-aangelegenheden

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen over IPO-aangelegenheden wordt geen gebruikgemaakt.

6. Rondvraag

De heer KUIPER zegt dat de commissie een brief heeft gekregen van de Drentse Milieu-federatie over de waterwinning bij De Punt en vraagt, gezien het belang van deze brief, of het college daarmee iets gaat doen.

De heer POPKEN deelt mee dat hij dezelfde vraag had willen stellen.

De heer SLUITER heeft zich erover verbaasd dat de Drentse gedeputeerde een heel ander geluid heeft laten horen over de ruimtelijke plannen met betrekking tot de ruimtelijke plannen voor Stadskanaal en Borger-Odoorn dan haar collega in Groningen. Heeft er geen afstemming plaatsgevonden?

Verder merkt hij op dat hij wel eens stukken krijgt toegestuurd - bijvoorbeeld de voortgangsrapportage Stimuleringsprojecten duurzame landbouw - waarvan hem niet geheel duidelijk is of ze voor kennisgeving worden toegestuurd of dat er later nog op terug wordt gekomen.

De VOORZITTER merkt op dat ook zij nog steeds niet precies weet wat het verschil is tussen ingekomen stukken en stukken waarvan het de bedoeling is dat ze voor kennisgeving worden aangenomen. Misschien moeten alle stukken maar het label "ingekomen stukken" krijgen, zodat de commissie ze eventueel kan agenderen. Zij zal in ieder geval dit punt opnieuw aan de orde stellen in het voorzittersoverleg.

De heer KUIPER denkt dat de verwarring ontstaat door gebruik van de term "voor kennisgeving aannemen" in plaats van "ter kennisname".

De heer SWIERSTRA zegt dat het college nog geen kennis heeft genomen van de brief van de Drentse Milieufederatie over waterwinning bij De Punt en dus ook nog geen reactie heeft bepaald.

De heer KUIPER dringt erop aan kennis te nemen van bedoelde brief en de commissie te zijner tijd van de reactie van het college op de hoogte te stellen.

De heer SWIERSTRA zegt dat de brief dan toch ook naar het college moet worden gestuurd.

Mevrouw EDELENBOSCH merkt aan het adres van de heer Sluiter op dat Groningen en Drenthe geen inhoudelijk verschil van mening hebben over de door hem bedoelde ruimtelijke plannen. Wellicht zijn er verschillende bewoordingen gebruikt. Haar opmerkingen hadden met name betrekking op het tijdstip waarop de plannen nogal prominent naar voren zijn gebracht zonder dat de stuurgroep zich daarover in finale zin heeft uitgesproken. Er zijn in ieder geval regelmatig contacten geweest met de verantwoordelijke Groninger bestuurders en op dat niveau is geen sprake van uiteenlopende visies.

7. Brief van gedeputeerde staten van 9 mei 2001, kenmerk 19/6.10/2001003412, houdende beantwoording van vragen ex artikel 29 Reglement van orde inzake het mond- en klauwzeer (MKZ)-beleid in Drenthe

De heer KUIPER zegt dat hij al wist dat de provincie geen taak heeft op het terrein van de diergezondheid en zeker niet als het gaat om de preventieve aspecten daarvan. De vraag was echter of de provincie bereid is een krachtig signaal af te geven richting rijksoverheid om vaccinatie van hobbydieren, dierentuindieren en dieren voor de begrazing van natuurgebieden mogelijk te maken.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat het college niet een krachtig signaal kan afgeven als daaraan voorafgaand geen fundamentele discussie heeft plaatsgevonden in de staten. Het debat is overigens nog niet afgerond en in dit stadium kan eigenlijk alleen maar een zakelijk antwoord worden gegeven.

9. Statenstuk 867, Jaarstukken 2000 Betrokken onderdelen: Beleidsrekening 2000 (waterhuishouding, blz. 101-116; milieubeheer, blz. 119-147; natuur, blz. 149-164; economische en agrarische aangelegenheden, blz. 167-181)

Jaarverslag 2000 (waterhuishouding, blz. 18-21; milieubeheer, blz. 22-37; natuur, blz. 38-44, economische en agrarische aangelegenheden, blz. 45-48)

De heer HORNSTRA complimenteert het college en uiteraard ook de betrokken ambtenaren voor de wijze van verslaggeving. Er wordt in de stukken veel informatie verstrekt en hij wil zich daarom beperken tot slechts enkele vragen. Waarom is het steunpunt agrarisch natuur- en landschapsbeheer niet van de grond gekomen en hoe zal dit verdergaan?

In het stuk staat dat de Flora- en Faunawet in 2001 in werking treedt. Spreker vindt hiervan niets terug in de agenda's van de eerstvolgende commissievergaderingen en informeert naar de stand van zaken op dit punt.

De heer BENNING sluit zich aan bij het compliment voor de duidelijke verantwoording.

Wat betreft de milieumonitoring in het kader van het gebiedsgericht beleid vraagt hij welk beleid prevaleert: het landelijke of het provinciale.

Bij het gebiedsgericht milieubeleid is f 2,5 miljoen begroot, terwijl bij de realisatie een bedrag van f 5,25 miljoen staat vermeld. Voor bodemsanering zijn de bedragen respectievelijk f 15,5 miljoen en f 12,5 miljoen. Welk beleid voert de provincie op dit punt? Laat zij zich leiden door de diverse subsidies of heeft zij ook een eigen beleid?

De opbrengst van de nazorgheffing stortplaatsen was begroot op bijna f 4,8 miljoen, terwijl de realisatie f 2,3 miljoen bedraagt. Moet de conclusie worden getrokken dat de honorering van het bezwaarschrift daarvan de oorzaak is?

Ook de heer ZOMER vraagt naar het waarom van de herberekening van de nazorgheffing stortplaatsen.

De heer KUIPER spreekt eveneens zijn waardering uit voor de presentatie van de jaarstukken.

Het college schrijft dat naast duurzame ontwikkeling de verdere integratie van milieu en andere beleidsvelden centraal staat. Dat is een uitstekend uitgangspunt, dat ook bij de uitvoering van Kompas-projecten zou moeten worden gehanteerd. In dat opzicht is de opstelling van een projectenprogramma te mager. De inkadering van Kompas-gelden moet conform de afspraken binnen de randvoorwaarde van duurzaamheid plaatsvinden, maar dat zou betrekking moeten hebben op alle projecten. In dit verband refereert spreker aan het begeleiden van de NV Luchthaven Eelde. Hoe wordt hierbij de milieu- en duurzaamheidstoets gerealiseerd? Deze vraag kan ook worden gesteld met betrekking tot de werkconferentie Duurzame milieusamenwerking. Als in het kader van Kompas concrete uitvoeringsgerichte projecten worden gestimuleerd, moet volstrekt duidelijk zijn hoe ze worden getoetst. De gemeenten zijn wat dit betreft te autonoom. Hoe is de stand van zaken met betrekking tot het beoordelen van gemeentelijke bestemmingsplannen op duurzaamheidsprincipes? Dit is voor de fractie van GroenLinks een cruciaal punt. Is al eens een bestemmingsplan teruggestuurd omdat het niet voldeed aan die principes? Ontmoet de gedeputeerde weerstanden op dit punt?

De fractie van GroenLinks vindt veel van haar uitgangspunten terug in het hoofdstuk over milieu en zelfs ook in het hoofdstuk over de economie. De vraag blijft echter hoe consequent het college is als het gaat om toetsing en beoordeling van de uitvoering van het beleid.

De heer DIJKSTRA heeft het hoofdstuk natuur voorzien van plussen en minnen. Het resultaat is 11 plussen en 3 minnen. In het jaarverslag staat dat wat betreft de landinrichting het zoeken naar vervangende middelen, de derde geldstroom, tot dusver geen tastbare resultaten heeft opgeleverd. Hoe staat het daar nu mee? Dezelfde vraag stelt hij naar aanleiding van de invoering van het Programma Beheer en het Steunpunt agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Of zijn wat het laatste betreft de problemen opgelost in het te elfder ure binnengekomen integraal gebiedsplan? Zijn de oriënterende gesprekken met het TT-bestuur en de gemeente Assen inmiddels afgerond met als resultaat de bufferstrook rond het Witterveld? Ten slotte vraagt spreker naar de landschapsbeleidsplannen van de Drentse gemeenten.

De heer SMIT vraagt of bij de evaluatie van het Milieueffectrapport (MER) voor de ondergrondse gasopslag in Norg ook het feit in beschouwing wordt genomen dat deze opslag overbodig is.

De heer BAAS heeft de jaarstukken met genoeg gelezen. Echt vrolijk wordt hij niet van de mededeling dat de nieuwe Subsidieregeling gebiedsgericht beleid (SGB) ertoe leidt dat er minder geld beschikbaar komt voor het anti-verdrogingsbeleid. Hij sluit zich aan bij de vraag van de heer Smit naar de gasopslag in Norg. Wat heeft het geluidsonderzoek opgeleverd? Met buurprovincies en Duitse collega's is overleg gevoerd over de afstemming van m.e.r.-procedures met mogelijk grensoverschrijdende gevolgen. Wat is het resultaat van dat overleg?

De heer POPKEN is in het algemeen tevreden over de jaarstukken. Zal in de komende jaren ook een positief resultaat kunnen worden geboekt? Ook vraagt hij hoe het staat met de flankerende maatregelen voor de intensieve veehouderij die in 2001 zullen worden uitgewerkt.

De heer VAN DER SCHOOT sluit zich aan bij de complimenten voor vorm en inhoud van de stukken. Heeft de grenswatercommissie ook een taak met betrekking tot de bestrijding van de wateroverlast? Op bladzijde 109 van de beleidsrekening wordt als doelstelling geformuleerd: krachtige waterschappen, die beschikken over een goed financieel en bestuurlijk draagvlak, geven vanuit een brede kijk uitvoering aan het provinciale waterhuishoudkundige beleid. Wil het college de commissie op de hoogte houden van de realisatie van deze doelstelling? Er zijn in 2000 geen milieueffectrapportages opgesteld. Opvallend is dat er geen financiële analyse bij is gevoegd. Spreker hoopt dat dat in de toekomst zal veranderen. Op bladzijde 124 staat dat abusievelijk twee keer een laboratoriumonderzoek is uitgevoerd. Spreker vraagt zich af hoe het dan toch kan dat er een overschot is ontstaan. Misschien dat deze methodiek ook op andere delen van de begroting kan worden toegepast! Het college acht het mogelijk om met aanvullend beleid de uitslag van het Belevingsonderzoek geluidhinder te beïnvloeden. Hoe denkt het dit te kunnen doen? De personele inzet om het Kompas in de benen te krijgen, is volgens afspraak niet in een begrotingswijziging vastgelegd. Kan de gedeputeerde dit toelichten? Zijn de rampenplannen in de Drentse gemeenten op peil?

Mevrouw EDELENBOSCH overweegt of het steunpunt agrarisch natuur- en landschapsbeheer in zijn huidige

vorm moet worden voortgezet, nu de voorlichting over agrarisch natuur- en landschapsbeheer voornamelijk door andere instanties wordt gegeven. De overgang naar agrarisch natuurbeheer is in Drenthe kennelijk een moeizaam proces. Zij zal echter alert blijven op dit punt. Het overleg met het Rijk over de Flora- en Faunawet zit op dit moment muurvast. Als de onderhandelingen uiteindelijk toch resultaat hebben, zal de commissie worden geïnformeerd.

Bij het gebiedsgericht milieubeleid heeft de provincie een eigen verantwoordelijkheid. De staten stellen het programma voor dat beleid vast, waarbij uiteraard wel rekening moet worden gehouden met het feit dat de provincie graag de benodigde middelen van het Rijk ontvangt.

De landinrichting is een continuïteit; de staatssecretaris moet van de Tweede Kamer een en ander op papier zitten en dat is voor haar ambtenaren naar verluidt een niet geringe klus. Het IPO heeft gevraagd om overleg voordat de staatssecretaris met de definitieve tekst naar buiten komt.

Er is erg veel overlegd de afgelopen periode en eindelijk komt er meer vaart in de invoering van het Programma Beheer.

Het TT-bestuur en de gemeente Assen hebben ingestemd met de bufferstrook rond het Witterveld. De procedures met betrekking tot het toetsen van de kwaliteit van flora en fauna in het Witterveld zelf zijn echter nog niet afgerond.

Op de gemeenten die nog niet over een landschapsbeleidsplan beschikken, wordt de nodige druk uitgeoefend om dergelijke plannen op te stellen. De provinciale bemensing op dit onderdeel is echter nogal krap. De reeds aanwezige plannen voldoen goed. Het zijn uiteindelijk de gemeenten zelf die dit moeten oppakken.

Over de flankerende maatregelen ten behoeve van de intensieve veehouderij kan spreekster geen nadere mededelingen doen. Er is nog geen beslissing genomen over de daaraan ten grondslag liggende uitgangspunten.

Op de vraag van de heer Van der Schoot naar de personele inzet ten behoeve van het Kompas kan spreekster niet concreet antwoorden en zij verzoekt hem dan ook zich te wenden tot een van haar ambtenaren.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat de grenswatercommissie geen directe bevoegdheden heeft als er sprake is van wateroverlast, maar dat zij zich wel bezighoudt met een afstemming van het beleid op dit punt. Bij de implementatie van de kaderrichtlijn zal de commissie ongetwijfeld een belangrijke rol spelen.

De provincie houdt zich bij voortduring bezig met het toetsen van het waterhuishoudkundig beleid. Over de beheersplannen, die momenteel in procedure zijn, vindt veelvuldig overleg plaats. Die plannen worden vanzelfsprekend nauwkeurig getoetst aan het POP.

Het is inderdaad jammer dat de nieuwe SGB inhoudt dat het Rijk minder geld geeft. Het wordt ondergebracht in het totale gebiedsgericht beleid en het is aan de provincie om de prioriteiten te stellen.

De heer DIJKS antwoordt dat de met de staten gemaakte afspraken bepalend zijn voor de provinciale milieumonitoring, een en ander uiteraard binnen de context van de landelijke richtlijnen.

Dat de realisatie van bodemsaneringen achterloopt bij de begroting, heeft vooral te maken met het feit dat de procedures nog niet zijn afgerond of dat het bestemmingsplan het niet toestaat. Het bodemsaneringsbeleid als zodanig verliest niet aan waarde omdat de overblijvende gelden kunnen worden overgeheveld. De

achterstand kan waarschijnlijk worden ingelopen door enkele grote projecten, bijvoorbeeld in Hoogeveen. Aan de nazorgheffing stortplaatsen ligt een uitermate ingewikkelde berekening ten grondslag. De ingebrachte bezwaren zijn gehonoreerd met alle gevolgen van dien voor de heffingen. Dat laat onverlet dat uiteindelijk de nazorgverplichtingen moeten worden nagekomen. Spreker zegt toe de commissie inzicht te geven in de berekeningssystematiek (zie bijlage).

Wat betreft de toetsing van het duurzaamheidsprincipe is spreker tevreden over de forse stap die het afgelopen jaar is gezet. Het beleid is er niet op gericht om bestemmingsplannen terug te sturen naar gemeenten, maar op het in een vroegtijdig stadium erop wijzen dat met dat principe rekening moet worden gehouden.

De heer KUIPER verwijst naar het bestuursprogramma waarin staat dat het college gemeentelijke bestemmingsplannen toetst aan het duurzaamheidsprincipe.

De heer DIJKS wijst erop dat het college geen wettelijke instrumenten heeft om het af te dwingen. In het voortraject wordt gemeenten erop gewezen dat het college hier zeer aan hecht. Dat werkt goed.

Het grensoverschrijdend overleg over m.e.r.-procedures werkt in het algemeen zeer verhelderend. De commissie zal op de hoogte worden gebracht van eventuele resultaten op dit punt.

De heer ZOMER vraagt in dit verband of de provincie iets kan ondernemen tegen twee mega-varkenshouderijen, vlak over de grens bij Schoonebeek.

De heer DIJKS kan niet beoordelen of het om een MER-plichtig project gaat. Over deze casus is hij onvoldoende geïnformeerd.

Aan het adres van de heer Van der Schoot merkt spreker op dat de provincie niet de enige partij is bij MER-projecten en dus ook niet de enige die het tempo van de projecten bepaalt.

Ook bij het terugdringen van geluidhinder zijn meerdere partijen betrokken. Vaak kunnen heel goede afspraken worden gemaakt over bijvoorbeeld de tijden waarop circuitvluchten mogen worden uitgevoerd.

Over de gasopslag zijn besluiten genomen en het is niet aan het college om te bevorderen dat de door de heer Smit veronderstelde overbodigheid van de opslag bij de evaluatie wordt betrokken.

De heer SMIT wijst erop dat de inzichten zich aan het wijzigen zijn.

De heer DIJKS gaat ervan uit dat deze kwestie nog wel eens ter discussie zal staan in de commissie. Aan het adres van de heer Baas merkt hij nog op dat hij in dit stadium geen nadere mededelingen kan doen over het onderzoek naar de geluidsoverlast.

TWEEDE TERMIJN

De heer BENNING is het eens met de heer Van der Schoot dat meer gebruik zou moeten worden gemaakt van de financiële analyse om de inzichtelijkheid te vergroten. Het is voor de commissie prettig om te kunnen zien of bepaalde doelstellingen al dan niet worden gehaald.

Met het Uitvoeringsprogramma van het gebiedsgericht milieubeleid is ongeveer f 3 miljoen meer gemoed dan verwacht. Spreker wil het uitvoeringsprogramma liever

vooraf in de commissie behandelen, vooral ook omdat het om forse bedragen gaat.

Mevrouw EDELENBOSCH wijst erop dat dat al is toegezegd.

De heer BENNING zegt dat het gaat om een afwijking van meer dan 100%. Daarom had het genoemd moeten worden in de financiële analyse.

De heer KUIPER waardeert het dat gemeenten het duurzaamheidsprincipe vorm en inhoud proberen te geven in hun bestemmingsplannen, maar zijn vraag had voornamelijk betrekking op toetsing door de provincie. Hij begrijpt dat de gedeputeerde hierop nu niet uitvoerig kan ingaan, maar wil wel meer inzicht in de vraag hoe de toetsing aan het duurzaamheidsprincipe in de praktijk uitpakt.

De heer HORNSTRA sluit zich daarbij aan.

De heer VAN DER SCHOOT is blij met de steun van de VVD-fractie om het instrument van de financiële analyse beter te benutten. Dat maakt een feitelijk oordeel gemakkelijker en bespaart een heleboel vragen.

De heer DIJKS antwoordt dat er afspraken zijn gemaakt met de gemeenten over toepassing van het duurzaamheidsprincipe en dat de provincie altijd maar weer tracht toepassing van dit principe te bevorderen. Binnenkort zal met een fors aantal partijen een convenant Duurzaam bouwen worden afgesloten.

De VOORZITTER constateert dat het statenstuk c.a. afdoende is besproken.

10. **Statenstuk 874, Structurele regeling van de uitvoeringskosten voor het plattelandsbeleid**

Mevrouw KEMPE vindt het een prima zaak dat er een structurele regeling komt, maar heeft nog wel de nodige vragen over het statenstuk. Hoeveel eigen inbreng heeft de provincie nog in de uitvoeringscontracten? De provincies worden geacht flink mee te gaan betalen en zij neemt aan dat dat niet zonder slag of stoot wordt geaccepteerd.

Het college schrijft dat de financiële en personele consequenties onderbelicht zijn gebleven, maar spreekster wijst erop dat er veel nieuwe taken en bevoegdheden op de provincie afkomen.

De evaluatiekosten zijn onderwerp van discussie. Aan welke bedragen moet ongeveer worden gedacht? Ziet het college nog financiële lichtpuntjes in de onderhandelingen?

Mag ervan worden uitgegaan dat de ramingen realistisch zijn? Er is in ieder geval sprake van een forse provinciale inzet. Een volledige dekking voor de komende jaren is er nog niet. Ook de brief van 31 augustus geeft daarover geen uitsluitsel. Voor 2002 wordt geput uit het Fonds flexibel beleid, maar hoe denkt de provincie daarna te werk te gaan? Ook de SGB zal extra werk voor de projectleiders opleveren. Is dat op te vangen binnen de organisatie?

De heer HOLMAN complimenteert de gedeputeerde met het feit dat zij goed naar de staten heeft geluisterd. Hij ziet het voorstel als een eerste stap op de goede weg. Het is op zich begrijpelijk dat men in Den Haag zegt: als de provincies meer zeggenschap willen, moeten ze ook maar meer gaan betalen. Men moet dan echter wel bedenken dat de provincies veel minder dan het Rijk inkomsten kunnen genereren.

Er zijn enorme bedragen in het geding en het lijkt spreker onvermijdelijk dat de provincie een structurele bijdrage geeft. Hij kan er daarom niet mee instemmen dat hiervoor uit het Fonds flexibel beleid wordt geput. In de staten zal een fundamentele discussie moeten worden gevoerd over de vraag hoeveel geld er moet worden besteed aan het landelijk gebied en hoe precies te werk moet worden gegaan. Het is natuurlijk verleidelijk om de gedeputeerde met een flinke buidel geld de onderhandelingen in te sturen, zodat de provincie een substantiele cofinanciering kan presenteren, maar dan moeten de staten daartoe wel expliciet beslissen. Er zullen in ieder geval beleidsmatige keuzen moeten worden gemaakt. Het geld moet worden gevonden in de begroting en niet in genoemd fonds, dat toch al zwaar belast is. Het is volstrekt duidelijk dat in de toekomst nog de nodige uitgavenposten op de provincie afkomen.

Ook zou het goed zijn inzichtelijk te maken welke geldstromen er zijn als het gaat om projecten landelijk gebied. Een zekere ordening is onontkoombaar, want het is nu een wirwar van geldstromen. Verder dient de vraag te worden gesteld wat er gaat gebeuren als de lopende projecten aflopen en zich nieuwe projecten aandienen. Wie speelt welke rol in dat geheel? In de lopende projecten kunnen heel goed boerenbedrijven worden verplaatst, maar in het Hunzegebied is de desbetreffende regeling niet van toepassing en daar gaat het dus een stuk moeizamer. Hoe zal dat straks gaan? Het is al met al van groot belang dat er eens fundamenteel wordt nagedacht over het toekomstige landinrichtingsbeleid. Het ziet er naar uit dat de Dienst Landelijk Gebied (DLG) steeds meer zijn rekeningen bij de provincie zal deponeren. Hoe wenst de provincie daarmee om te gaan?

Er zijn nu te veel kleine projecten. Het is goed dat er van onderaf wordt gewerkt, maar er worden geen fundamentele keuzen gemaakt. De provincie moet politieke keuzen maken als het gaat om de vraag wat er in het plattelandsgebied moet gebeuren.

De heer BENNING vindt het voorliggende stuk een eerste stap op de weg naar een duidelijker regierol voor de provincie.

Ook spreker is van mening dat het Fonds flexibel beleid niet mag worden benut voor structurele uitgaven en dat de uitgaven uiteindelijk moeten worden ondergebracht in de begroting.

De staten dienen een duidelijke toetsingsmogelijkheid te hebben. Dat zou kunnen aan de hand van een jaarprogramma voor het plattelandsbeleid. Ontschotting leidt inderdaad tot het gemakkelijker heen en weer schuiven van mee- en tegenvallers, maar dat maakt het er niet doorzichtiger op. De vraag dringt zich op of het plattelandsbeleid straks niet te veel wordt bepaald door subsidiestromen en of er dan niet te weinig ruimte overblijft voor eigen beleid. Ook al worden er enorme subsidies verstrekt, de provincie moet haar eigen keuzen blijven maken.

Hoeveel formatieplaatsen zijn er in het geding? In hoeverre is sprake van delegatie aan de DLG?

Beleid en uitvoering lopen nogal door elkaar heen binnen een en dezelfde organisatie. Hoe groot acht de gedeputeerde het risico dat zich ook in Drenthe Europees sociaal fonds (ESF)-achtige affaires gaan voordoen?

Verder gaat spreker in op de delegatie van rijksoverheidstaken naar de provincie. In de stukken valt een financiële valkuil te ontwaren van f 1,5 miljoen waarover nog geen afspraken zijn gemaakt. Hoe wordt dit niet geringe bedrag veiliggesteld? Hij vindt ook dat er van tevoren duidelijkheid moet worden gecreëerd over verdeling van de evaluatiekosten.

Spreker is al met al voorstander van een sterkere rol van de provincie, maar vraagt zich wel af wat de nieuwe regeling netto oplevert en hoe de financiële lacunes kunnen worden opgevuld.

De heer SMIT vindt het een prima zaak dat getracht wordt de versnippering in het plattelandsbeleid terug te dringen. Hij vraagt zich af waarom het college zo vlak voor de begrotingsbehandeling met dit stuk komt. Worden op deze manier de inhoud van het beleid en de financiën niet te veel van elkaar ontkoppeld?

De heer VAN DER SCHOOT stemt in met het voorstel. Het gaat om een principebesluit waarbij toetsing aan de begroting mogelijk blijft. Probleem blijft de onbetrouwbaarheid van het Ministerie van LNV dat zich moeilijk aan de afspraken kan houden. Eigenlijk zouden afspraken juridisch moeten worden vastgelegd. Evenals de heer Benning is spreker van mening dat de staten vooraf moeten worden geïnformeerd over de projecten. Dat zou kunnen via een geactualiseerd bestedingsoverzicht.

De heer POPKEN stemt in met de gekozen methodiek. Tijdens de behandeling van de begroting zal hij terugkomen op de financiering.

Ook de heer DIJKSTRA is uiteraard voorstander van het tegengaan van versnippering van het plattelandsbeleid. Het voorstel is een geweldige stap vooruit. Wel maakt hij zich zorgen over het feit dat er een zeer omvangrijke taak op de schouders van de organisatie wordt gelegd. Hij gaat ervan uit dat deze kwestie grondig met de provinciale ambtenaren is besproken.

Is de discussie over de evaluatiekosten al afgerond en welk bedrag moet de provincie ophoesten als het ministerie niet over de brug komt?

Op pagina 12 staat dat, als het (politiek) gewenst is projecten te continueren, het benodigde geld door de provincie moet worden vrijgemaakt. Die wenselijkheid is evident want continuïteit in het beleid is nodig. Zullen zich wat betreft de financiering problemen voordoen?

De heer HORNSTRA stelt vast dat de huidige regeling volstrekt ondoorzichtig is. Niemand weet precies hoeveel geld is gemoeid met het plattelandsbeleid en of de gestelde doelen ook worden bereikt. Hij is dan ook erg tevreden over het voorliggende voorstel. Het Rijk vindt nu dat meer zeggenschap van de provincies ook betekent dat zij meer geld op tafel moeten leggen. Drenthe is een relatief arme provincie met verhoudingsgewijs veel platteland en zal daarmee nog de nodige moeite hebben. De gewenste structurele regeling van de uitvoeringskosten heeft voorlopig alleen betrekking op 2002.

Spreker vraagt het college om ter gelegenheid van de voorjaarsnota met een financieringsplan te komen voor na 2002. Het is immers van groot belang dat ook op de langere termijn kan worden gepland. Mooie plannen moeten structureel worden gefinancierd en achteraf moet politiek worden getoetst of het geld op een efficiënte wijze is besteed en of de gestelde doelen zijn gehaald. Het lijkt hem goed een fundamentele discussie te hebben over de inhoudelijke en financiële kant van het plattelandsbeleid.

Ten slotte vraagt spreker het college een brochure te maken waaruit de burgers kunnen opmaken wat er allemaal mogelijk is op het gebied van het plattelandsbeleid.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt dat de komende periode met het Rijk verder zal worden onderhandeld over

het uitvoeringscontract en dat zij de reacties vanuit de commissie ervaart als een steun in de rug. Hopelijk zullen voor het einde van het jaar knopen kunnen worden doorgehakt. Bij dit alles moet wel worden bedacht dat de gemaakte afspraken via de landelijke lijnen moeten worden geïmplementeerd, hetgeen in het algemeen de nodige tijd vergt.

Een structurele aanpak is inderdaad gewenst. In Drenthe is sprake van een gebiedsgericht beleid en het is bepaald frustrerend te noemen dat er onvoldoende zicht is op de financiële mogelijkheden. Dat het stuk er nu ligt, heeft voornamelijk te maken met de wens vanuit de staten om meer inzicht te krijgen in het werk van de diverse betrokken productgroepen en meer stroomlijning op dit punt. Het Rijk delegeert taken aan provincies, maar dat geldt niet voor het totale bedrag dat was gemeoid met de uitvoering van die taken. Het wil boter bij de vis en vindt dat de provincies moeten aangeven wat zij ervoor overhebben.

De heer VAN DER SCHOOT vraagt of ook de gedeputeerde niet van mening is dat aan een bestuurscultuur, waarbij telkens weer iets wordt afgeknabbeld van bestuursovereenkomsten, een einde moet komen.

Mevrouw EDELENBOSCH beaamt dat volmondig. Het IPO doet bijna niet anders dan het Rijk erop attent maken dat uitvoering van taken de nodige personele en financiële consequenties heeft. Het IPO is nog niet zo ver daarbij de juridische weg te volgen. Dankzij inschakeling van leden van de Tweede Kamer wil het nogal eens lukken om uiteindelijk toch extra middelen te krijgen. Het blijft natuurlijk wel een moeizaam proces. Er zijn bij de onderhavige regeling meer ministeries dan alleen het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) betrokken. Het uitvoeringscontract zal een zo breed mogelijk karakter krijgen om een samenhangend beleid in de diverse gebieden te kunnen voeren.

Uiteraard zal het college verantwoording afleggen over het gevoerde beleid; eventuele tekorten of overschotten zullen aan de staten worden gemeld. De in het stuk vermelde ramingen zijn overigens goed onderbouwd. Wel moeten ook gemeenten en waterschappen een deel van de cofinanciering realiseren. Zij zullen ook "flexibel geld" beschikbaar moeten stellen, want met de beoordeling van een projectaanvraag kan niet altijd worden gewacht tot de begrotingsbehandeling. Om projecten op de plank te krijgen moet alles op alles worden gezet. Het kan natuurlijk niet dat er wel een goede organisatie is, maar dat uiteindelijk het geld moet worden teruggestort omdat er geen projecten zijn. Met het oog op de noodzaak van het ontwikkelen van goede projecten zal onder andere voor wat betreft de technische bijstand en de procesbegeleiding voor een groot deel een beroep moeten worden gedaan op externe deskundigen.

De heer HOLMAN vraagt of de met de afrondingskaart gemeoide gelden ook in de ramingen zitten.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat de rijksregelingen voor het gebiedenbeleid bij elkaar zijn gebracht. De potjes voor sectorale activiteiten bestaan gewoon nog. De afrondingskosten worden dus niet gedekt door de regeling die nu ter bespreking voorligt. De door mevrouw Kempe naar voren gebrachte zorgen worden door het college gedeeld. Vandaar een optimale inzet in de onderhandelingen met het Rijk om de buit binnen te halen. Spreekster zegt niet zo pessimistisch meer te zijn omdat de Kamer zich er voor de provincies in gunstige zin mee bemoeit.

Het werk van sommige provinciale medewerkers zal wellicht enigszins van karakter veranderen, maar het ziet er naar uit dat het werk kan worden gedaan met de huidige bezetting. Een brede ambtelijke werkgroep heeft zich gebogen over het statenstuk. Afstemming en coördinatie zijn van immens belang.

Mevrouw KEMPE begrijpt dat er ook werk wordt doorgeschoven naar de DLG.

Mevrouw EDELENBOSCH beaamt dat onder andere de DLG werkzaamheden voor de pro-vincie zal verrichten. De SNN-UO mag van het Rijk op dit punt niet functioneren als betaalorgaan. De drie provincies hebben daarop vergeefs ingezet.

De provincies blijven van mening dat de evaluatiekosten maximaal 4% van het EU-gedeelte mogen bedragen, dat jaarlijks voor het provinciale programma beschikbaar komt. Als het Rijk vasthoudend blijft, moet de Kamer maar weer worden ingeschakeld.

In feite heeft de structurele regeling alleen betrekking op de technische bijstand en proceskosten; de rest wordt voor 2002 gefinancierd uit het Fonds flexibel beleid.

Misschien dat de commissie voelt voor de suggestie van de heer Hornstra om een fundamentele discussie te hebben over de vraag hoe een alomvattende structurele regeling eruit moet zien. Het voorstel ligt nu voor omdat het in de begroting voor 2002 moet worden verwerkt en de onderhandelingen met het Rijk op korte termijn worden hervat. Ter gelegenheid van de voorjaarsnota, als bepaalde onzekerheden zijn weggenomen, kan uitgebreid worden gesproken over de financieringsystematiek. Het college gaat graag een politieke discussie aan met de staten.

Spreekster is het eens met de heer Holman dat thans een zeer belangrijke materie ter bespreking voorligt. Zij zou zich kunnen voorstellen dat het college halfjaarlijks rapporteert over de stand van zaken.

Wellicht verdient het aanbeveling om eens een openhaardgesprek te organiseren om de commissie bij te praten over alles wat er speelt in de diverse gebieden. Het provinciale beleid mag niet in de eerste plaats worden bepaald door subsidiestromen, maar er is natuurlijk niets op tegen om het beleid te richten op het verkrijgen van die middelen.

Het lijkt spreekster dat de personele consequenties voor het plattelandsbeleid voorlopig voor de provincie gering zullen zijn. Er zijn immers al veel ambtenaren intensief bezig met dit beleidsveld.

Spreekster vindt de suggestie van de heer Hornstra met betrekking tot een heldere publieksbrochure waardevol en zal daaraan uitvoering geven.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw KEMPE vraagt nog naar de rol van de andere provincies bij het afsluiten van het uitvoeringscontract.

De heer HOLMAN is van mening dat ook de cofinanciering van projecten structureel wordt gedekt in de begroting.

Misschien dat er niet alleen een financieringsplan, maar ook een organisatieplan moet komen nu er zoveel productgroepen bij zijn betrokken en het zo'n omvangrijk project is. Voldoet het werken met productgroepen nog steeds nu de roep om een doorzichtig gebiedsgericht beleid steeds luider wordt?

Spreekster stelt vervolgens prijs op een kritische analyse van alle (kleine) projecten; daarbij dient in ieder geval de vraag aan de orde te komen of ze nog goed passen in de politieke prioriteiten van de staten.

De heer BENNING is blij dat het jaarprogramma tussentijds wordt geëvalueerd. Het vaststellen van een meerjarenprogramma stelt de gedeputeerde in staat tot een goede afstemming te komen met andere cofinanciers.

Als de gedeputeerde denkt meer mensen nodig te hebben om vorm en inhoud te kunnen geven aan de plannen, moet zij zeker de nodige stappen ondernemen. Wel wil spreker wijzen op het gevaar van een "ESF-val" nu beleid en uitvoering zo dicht bij elkaar liggen. Misschien dat het in dit geval een goede zaak is dat de diverse werkzaamheden worden uitbesteed. Hopelijk zal de gedeputeerde erin slagen om bevredigende afspraken te maken over de kostenpost van f 1,2 miljoen voor landinrichting, als gevolg van het invoeren van de WILG.

De heer VAN DER SCHOOT is verheugd dat er een geactualiseerd halfjaarlijks overzicht met een korte toelichting komt.

De heer DIJKSTRA stelt met tevredenheid vast dat gestreefd wordt naar continuïteit in het beleid. Hij wenst de gedeputeerde veel sterkte toe in de onderhandelingen.

De heer HORNSTRA ziet met grote belangstelling de hoofdlijndiscussie bij de voorjaarsnota tegemoet. Het spreekt hem zeer aan dat allerlei kleine potjes in een grote pot gaan.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat de gezamenlijke provincies het contract met het Rijk ondertekenen. De provincies regelen daarna de onderlinge verdeling. Aan het adres van de heer Holman merkt zij op dat een begrotingswijziging in dit stadium niet voor de hand ligt. Het college houdt voor 2002 vast aan het voorstel om de cofinanciering van projecten te financieren uit het Fonds flexibel beleid.

De heer HOLMAN ziet het probleem niet nu de begroting in oktober/november nog aan de orde komt.

Mevrouw EDELENBOSCH wijst erop dat intern de begrotingsstukken zijn afgerond. Zij heeft overigens geen bezwaar tegen een inhoudelijke discussie ter gelegenheid van de Voorjaarsnota.

De heer HOLMAN wijst erop dat, als de staten vinden dat het statenstuk moet worden gewijzigd, de provinciale organisatie ervoor moet zorgen dat de begroting 2002 dienovereenkomstig wordt gewijzigd.

De heer BENNING onderscheidt drie fasen: in 2001 een ad-hocfinanciering, in 2002 benutting van het Fonds flexibel beleid voor de cofinanciering van projecten en in 2003 en latere jaren ook een structurele dekking voor dit onderdeel.

Mevrouw EDELENBOSCH kan zich daarin vinden en wil daaraan het komend voorjaar een discussie koppelen. De staten zijn uiteraard baas over hun eigen boekhouding en als wordt besloten reeds voor 2002 voor de cofinanciering van projecten een krediet op te nemen, gebeurt dat.

De heer HOLMAN vindt het jammer dat zo'n groot beslag wordt gelegd op het fonds en wijst er verder nog op dat het begrotingstechnisch niet juist is.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt het resultaat van de afweging in de staten af te wachten.

Aan het adres van de heer Benning merkt zij ten slotte op dat beleid en uitvoering niet door elkaar gaan lopen omdat de beschikkingen en betalingen uiteindelijk via externe officiële betaalorganen lopen.

De VOORZITTER vraagt of het stuk de A-status kan krijgen.

De heer HOLMAN zegt over zijn bezwaren heen te stappen en af te wachten waar het college na 2002 voor het geheel een structurele dekking denkt te vinden.

De VOORZITTER stelt vast dat het stuk de A-status krijgt. Het commissiesecretariaat zal zich buigen over de uitnodiging van de gedeputeerde voor een openhaardgesprek.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

11. Statencommissiestuk van 6 augustus 2001, kenmerk 27/6.2/2001004872, Jaarprogramma 2001, Leren voor Duurzaamheid

Mevrouw EDELENBOSCH wil vooraf graag opmerken dat er iets mis is gegaan bij het opstellen van het stuk. Projecten tot en met f 50.000,- zijn gedelegeerd aan het college en daarom had het project Roeken in de Wolden niet in dit stuk moeten figureren. Het is namelijk al door het college gehonoreerd.

De heer VAN DER SCHOOT vindt de zin "Door een beperkt aantal personen om advies te vragen, zijn de adviezen van betere kwaliteit dan in de vorige ronde" opvallend. Als dat inderdaad het geval is, zou voortaan niemand of hooguit één persoon om advies moeten worden gevraagd!

Hij mist in het stuk een formulering van doelstellingen en doelgroepenbeleid. Nu wordt het voor de staten wel erg moeilijk om op een verantwoorde manier te toetsen. Als de staten met dit stuk instemmen, verliezen ze hun invloed op de gemaakte keuzen. Het stuk kan niet worden beschouwd als een jaarprogramma maar is slechts een beschrijving van uitgangspunten voor een plan van aanpak. Hij kan dus niet met het stuk instemmen.

De heer POPKEN wil graag toch nog iets zeggen over het project Roeken in de Wolden. Kraaiachtigen berokkenen niet alleen de landbouw maar bijvoorbeeld ook weidevogels veel schade. Hij wil het college daarom alsnog ernstig in overweging geven het project niet te honoreren.

De heer BENNING kan zich vinden in het statencommissiestuk nu objectief is getoetst aan de door de staten zelf vastgestelde selectiecriteria. Het is goed dat de monitoring serieus is opgepakt. Nagegaan wordt hoe de uitvoering verloopt, of er voldaan wordt aan de ambities en wat de resultaten zijn. Spreker zou hieraan nog de vraag willen toevoegen wat het milieurendement is.

De heer KUIPER vraagt of intussen alle gemeenten meedoen met het programma Leren voor Duurzaamheid. Hij stemt in met het statencommissiestuk.

De heer HORNSTRA stelt vast dat ruim f 143.000 wordt overgeheveld naar 2002 omdat een aantal projecten is afgewezen. Het is natuurlijk nog de vraag of daarvoor volgend jaar betere projecten in de plaats komen. Hij wijst erop dat volgend jaar alleen nog maar kleine projecten ter goedkeuring voorliggen. Nog zeer

onlangs heeft het college een project goedgekeurd dat natuurlijk net niet f 50.000,-- kost. Hij vindt het jammer dat de zaak voor volgend jaar min of meer dichtgetimmerd is.

Spreker kan instemmen met de in het statencommissiestuk voorgestelde projecten.

De heer HOLMAN vindt dat ook naar deze uitgaven kritisch moet worden gekeken. Hij heeft zo zijn vragen bij het Netwerk educatieve boerderijen, nu de provincie al zoveel aandacht besteedt aan duurzame landbouw. Verder vraagt hij zich af of nu echt f 50.000,- moet worden besteed aan een kunstexpositie en een theatervoorstelling om de voor- en tegenstanders van de aanwezigheid van roeken dicht bij elkaar te brengen. Hoe wil het college de Drentse burger uitleggen dat het hieraan geld wil besteden in plaats van aan bijvoorbeeld het gehandicaptenvervoer? Hij verwacht van het college een meer alerte houding op dit punt.

Mevrouw STOEL zegt dat dan eerst gesproken moet worden over de vraag of de staten alsnog moeten kunnen beslissen over projecten van f 50.000,-- of minder.

De heer HOLMAN zegt van het college een meer kritische houding te verwachten. Het zou geen geld meer moeten besteden aan dergelijke onbenulligheden.

De heer VAN DER SCHOOT ondersteunt de heer Holman van harte.

De heer BAAS stemt in met de twee overgebleven projecten. Wat betreft de door de heer Van der Schoot aangehaalde zinsnede over de kwaliteit van het advies herinnert hij de gedeputeerde aan de discussie rondom De Wenning en het inschakelen van de Stichting ter bevordering van de biologische landbouw in Noordoost-Nederland (BION).

Wat betreft de roeken wijst hij erop dat een gratis kunstwerk kan worden verkregen door een auto onder een boom te plaatsen waar veel roeken in zitten.

Mevrouw EDELENBOSCH beaamt dat de zinsnede over een relatie tussen kwaliteitsvergroting van adviezen en een beperkt aantal adviseurs verkeerd kan worden begrepen. In het verleden was er weinig reactie op de projecten. Nu is een adviespanel samengesteld dat heel kritisch naar de projecten heeft gekeken. Het is uiteraard de bedoeling dat er bij de projecten ook naar het milieurendement wordt gekeken. De gemeenten zijn inmiddels actief betrokken bij Leren voor duurzaamheid; in diverse gemeenten worden groepen Leren voor duurzaamheid opgericht die ondersteund worden door gemeenten. De gemeenten op hun beurt vragen weer ondersteuning vanuit de provincie. Spreekster wil niet uitgebreid ingaan op het project Roeken in de Wolden, maar kan de heer Holman wel de verzekering geven dat er zorgvuldig naar is gekeken. Het lijkt haar goed dat op enigerlei wijze aandacht wordt gevraagd voor het dilemma dat deze vogels aan de ene kant beschermd en aan de andere kant lastig zijn. Voor 2002 is nog zo'n f 219.000,-- te besteden. Voor het laatste jaar zullen het kortlopende projecten moeten zijn omdat het Rijk eind 2003 resultaat wil zien, zodat een verdere uitloop niet mogelijk is.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN DER SCHOOT blijft het oneens met de strekking van het stuk, waarin immers een soort van

beleidsuitgangspunt wordt geformuleerd zonder dat het feitelijk wordt ingevuld.

De heer HOLMAN hoopt dat het college het voor 2002 beschikbare geld beter zal verdelen dan nu het geval is.

Mevrouw EDELENBOSCH wijst de heer Van der Schoot erop dat de projecten worden getoetst aan door de staten vastgestelde criteria.

De VOORZITTER stelt vast dat met uitzondering van de Ouderenpartij de fracties instemmen met het statencommissiestuk.

12. Statcommissiestuk van 13 augustus 2001, kenmerk 32/6.4/2001007366, Herstel benedenloop Drentsche Aa

De heer HAAK stemt in met de voorgestelde bijdrage. Wel vraagt hij of bij andere vergelijkbare projecten een bijdrage kan worden gegeven aan het Grondwaterfonds. Is de jaarlijkse voeding van dit fonds voldoende?

De heer SLUITER vindt dat er wel erg veel geld wordt uitgetrokken voor een situatie die nog steeds een ietwat kunstmatig karakter heeft. Hij stemt overigens in met de provinciale bijdrage. Als er veel wateraanvoer is, zal er bergingscapaciteit aan de westzijde onbenut worden gelaten omdat slechts 3 m³ per seconde kan worden doorgelaten. Is het mogelijk de capaciteit van de onderdoorgang te vergroten?

De heer DIJKSTRA stemt in met het herstelplan, hoewel een bedrag van f 10 miljoen wel erg veel geld is. Dat had ook heel goed kunnen worden besteed aan agrarisch natuurbeheer, maar daarvoor zijn gelukkig ook nieuwe plannen ontwikkeld. Ook in dit voorstel zitten veel aspecten van natuurbeheer en daarom kan hij akkoord gaan met de provinciale bijdrage. Wel verbaast het hem dat de grondeigenaren nog niet zijn geïnformeerd. Er zou toch van onderop worden gewerkt?

Mevrouw SCHIPPER zegt dat het voorliggende plan een goede bijdrage levert aan de waterbeheersing. Het past goed in het waterbeheer voor de 21^e eeuw en verder is er de nodige aandacht voor de recreatieve infrastructuur. Haar fractie kan dan ook akkoord gaan met het voorstel.

Ten slotte brengt zij naar voren dat een goede communicatie met belanghebbenden van eminent belang is. Wellicht dat de gedeputeerde dat het waterschap nog eens onder ogen kan brengen.

De heer VAN DER SCHOOT is eveneens positief over het stuk. Hij vraagt nog wel welke recreatieve functies worden beoogd, gezien de betrokkenheid van het waterschap Paterswoldsmeer hierbij.

Ook de heer BAAS kan instemmen met het stuk. Hij wil graag meer duidelijkheid over de Europese bijdrage.

De heer POPKEN gaat akkoord met het voorstel, maar mist op de situatiekaart de Oude Aa. Is er al overleg gevoerd met de natuur- en milieuorganisaties, die in het algemeen geen voorstander zijn van waterberging in natuurgebieden, over de functie van de polder Lappenvoort?

De heer HOLMAN heeft evenmin moeite met het stuk. Hij stelt voor om de kosten voor de provincie alleen uit te drukken in guldens, omdat het bedrag in euro's er niet mee in overeenstemming is.

Onvermijdelijke resterende tegenvallers zullen naar rato worden verdeeld. Is dat ponds-ponds of is dat naar rato van inbreng? Eigenlijk is dit een onwenselijke open-eindbegroting. Beter zou zijn geweest een taakstellend bedrag op te nemen onder het motto: hiervoor moet je het maar doen.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat er sprake is van enkele onzekerheden, hetgeen niet zo verwonderlijk is, gezien de omvang en looptijd van de projecten. Door dat aan te geven, is er toch sprake van een zekere taakstelling. Eventuele tegenvallers moeten worden opgevangen naar rato van de diverse inbrengen. De combinatie water en natuur is soms wel en soms niet een probleem. Dat hangt af van plaats (welke natuurwaarden zijn in het geding?), de mate van inundatie en het moment. In dit geval ziet spreker geen grote problemen.

Er is inderdaad veel geld in het geding. Het project is een onderdeel van een grootschalig herstel van de veerkracht van de watersystemen. Het college vindt het een verantwoorde investering. Het denkt vergelijkbare projecten eveneens uit het Grondwaterfonds te kunnen financieren. Zodra zich projecten aandienen die de omvang van het fonds te boven gaan, komt het college met aanvullende voorstellen.

Spreker beaamt dat communicatie erg belangrijk is. De ervaringen van het college op dit punt met het desbetreffende waterschap zijn positief. Communicatie is pas echt zinvol als duidelijk is wat er precies gaat gebeuren. De Drentsche Aa en alles wat erbij hoort is onmiskenbaar een belangrijk element van het recreatieve karakter van Noord-Drenthe. Als zodanig is het een goede zaak dat het meerschaps Paterswoldsemeer bij het project is betrokken.

De ondertunneling voldoet inderdaad niet altijd bij grote piekafvoeren, maar ergens moet een optimum worden gevonden. Een teveel aan water kan vrij gemakkelijk worden geloosd via het Noord-Willemskanaal. Eventueel kan tijdens calamiteiten de kade van het Noord-Willemskanaal worden doorgestoken; wellicht moet er in de toekomst een vaste voorziening worden gecreëerd, hetgeen een stuk goedkoper is dan een grote duiker.

TWEEDE TERMIJN

De heer DIJKSTRA vindt dat er ook met belanghebbenden moet worden gecommuniceerd als de plannen nog niet zijn afgerond. Ook in de voorbereidende fase moet er sprake zijn van hoor en wederhoor.

De heer SLUITER wijst er nog op dat het doorsteken van de kade van het Noord-Willemskanaal betekent dat water in de polder Lappenvoort wordt ingelaten dat een andere kwaliteit heeft dan de natuurlijke instroom. Het blijft merkwaardig dat door de ondertunneling de verschillende waterkwaliteiten worden gescheiden, maar dat in tijden van grote wateraanvoer de kwaliteiten worden gemengd in de polder.

De heer POPKEN sluit zich aan bij de heer Dijkstra.

De heer SWIERSTRA merkt op dat het plan uiteraard niet uit de lucht is komen vallen voor belanghebbenden, want het opstellen van plannen is in het algemeen een interactief proces. Het college kan natuurlijk niet wachten totdat dit soort projecten van onderaf totstandkomen. Eerst moeten politieke besluiten worden genomen op basis waarvan wordt gecommuniceerd met belanghebbenden.

Pas in geval van calamiteiten worden dijken doorgestoken en de plannen voor noodberging bergen een soort optimum van de diverse belangen in zich. Wellicht zou moeten worden nagegaan of er nog wat rek in de plannen zit.

De heer SLUITER begrijpt dat er naar een optimum moet worden gezocht. Hij pleit ervoor dat de nieuwe infrastructurele maatregelen niet zodanig krap zijn dat er na verloop van tijd problemen ontstaan.

De heer SWIERSTRA zegt toe hiernaar nog even te zullen kijken.

De VOORZITTER stelt vast dat er brede instemming is met dit statencommissiestuk.

13. Statcommissiestuk van 23 augustus 2001, kenmerk 34/6.26/2001006096, Evaluatie primair kwantitatief grondwatermeetnet Drenthe

De heer JONKER merkt op dat het net nu ongeveer 10 jaar functioneert en vraagt zich af of niet eerder had kunnen worden gezien of de kwaliteit van de putten wel goed is. Hij gaat overigens akkoord met het voorstel.

De heer KUIPER stemt van harte in met de voorgenoemen evaluatie. Hij zou het erg plezierig vinden als het meetnet ook werd gebruikt voor de bepaling van de kwaliteit van het grondwater.

Mevrouw SCHIPPER gaat akkoord. Zij waardeert het positief dat niet alleen de resultaten maar ook de systematiek van de meting wordt geëvalueerd.

De heer VAN DER SCHOOT sluit zich aan bij de heer Jonker. De in het stuk genoemde argumenten, waarmee spreker van harte kan instemmen, kunnen wellicht worden aangewend ten behoeve van de beoogde evaluatie.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat de door de heer Van der Schoot bedoelde argumenten richting geven aan het onderzoek. Het onderzoek dient een meerjarig karakter te hebben, want het heeft niet veel zin om al na een paar jaar integraal te evalueren. Uiteraard wordt tussentijds wel nagegaan of het systeem werkt zoals werd verwacht. Spreker kan op dit moment niet zeggen of er in de evaluatie plaats is voor de vraag in hoeverre ook de grondwaterkwaliteit kan worden gemeten.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie instemt met dit statencommissiestuk.

14. Statenstuk 875, Delegatie van de muskusrattenbestrijding aan waterschappen

Mevrouw STOEL herinnert eraan dat er in december in het veld nogal veel commotie was over het principebesluit tot delegatie. Zij heeft begrepen dat die commotie inmiddels grotendeels is weggeëbd. Het college schrijft dat de operatie budgettair neutraal is, maar wat gebeurt er als het budget van de muskusrattenbestrijding niet toereikend is om de kosten van het Sociaal statuut te dekken? Er zijn berichten die erop duiden dat de bestrijding meer gaat kosten dan is aangenomen nu ook de beverrat oprukt. Een verhoging van de waterschapslasten zou spreekster niet erg prettig vinden.

De heer SLUITER hoopt dat de delegatie van drie provincies naar zes waterschappen de zaak er niet ingewikkelder op maakt. Na twee jaar zal de nieuwe organisatiestructuur worden geëvalueerd maar hij is eigenlijk nog meer benieuwd naar de resultaten.

De heer BAAS gaat akkoord met het statenstuk. Het lijkt een nadeel dat zich nu zes bestuurseenheden met de muskusrattenbestrijding gaan bezighouden, maar dat nadeel kan wellicht worden opgevangen door de coördinator met dwingende bevoegdheden voor het hele gebied. Het is een goede zaak dat de muskusrattenbestrijder nu ook grensoverschrijdend kan werken. Is het betrokken personeel akkoord met de nieuwe structuur?

De heer KUIPER kan eveneens instemmen met de delegatie van de muskusrattenbestrijding aan de zes waterschappen. De in het stuk vermelde argumenten spreken voor zich. Kan er na een jaar een tussenevaluatie plaatsvinden, waarbij vooral gelet wordt op de effectiviteit is vergroot? Als de provincie iets uitbesteedt aan derden, is er sprake van een BTW-plicht voor die derde partij. Als dat hier ook het geval is, bestaat het gevaar van vrij forse kostenoverschrijdingen. Ten slotte zou spreker graag zien dat de Drentse burger iets beter wordt geïnformeerd over de ins en outs van de muskusrattenbestrijding.

De heer VAN DER SCHOOT gaat akkoord met het statenstuk. Hij vindt het overigens wel belangrijk dat de Drentse burger geen nacalculatie in de bus krijgt. Is het bedrag van de totale uitgaven ad f 8.768.725,- all in? Ook mevrouw SCHIPPER stemt in met het voorstel. Zij gaat ervan uit dat de werknemers geen nadelige gevolgen ondervinden van de voorgestelde delegatie en dat de effectiviteit van de daadwerkelijke muskusrattenbestrijding op z'n minst gehandhaafd wordt.

De heer JONKER heeft er begrip voor dat het personeel moeite had met de voorgenomen verandering van de organisatiestructuur. Het lijkt hem echter dat na verloop van tijd zal blijken dat er terecht delegatie heeft plaatsgevonden.

De heer POPKEN gaat akkoord met het voorstel en zegt bewondering te hebben voor het incasseringsvermogen van het personeel.

De heer SWIERSTRA benadrukt dat in de nieuwe structuur de formele verantwoordelijkheid bij de provincie blijft. Vandaar ook de delegatie en de "terugkeerregeling". Dat houdt ook in dat de provincie een bepaalde financiële verantwoordelijkheid blijft houden. Als de muskusrattenbestrijding meer middelen vergt dan nu wordt voorzien, zullen de extra kosten op dezelfde ma-

nier worden verdeeld als nu het geval is (fifty-fifty). Het beleid dient in de nieuwe structuur natuurlijk zo uniform mogelijk te zijn.

Er is veel overleg gevoerd over het sociaal statuut en zo langzamerhand is het vertrouwen bij het personeel gegroeid. Spreker heeft er overigens begrip voor dat veel muskusrattenvangers zich zorgen maakten, omdat ze anders moeten gaan werken in een nieuwe organisatie. Het statuut zal formeel worden vastgesteld als de besprekingen over de details in de drie provincies zijn afgerond. Nog onlangs is overeenstemming bereikt over de positie van een aantal vangers dat in het kader van de WIW (Wet inschakeling werkzoekenden) in Groningen in dienst was.

Over twee jaar zal een evaluatie worden gehouden. Een jaar is echt te kort om te kunnen beoordelen of de nieuwe structuur goed werkt. Er zijn in dit soort situaties immers altijd aanloopproblemen. Als tussentijds blijkt dat zich problemen voordoen, zal uiteraard direct worden ingegrepen. De evaluatie zal uiteraard ook betrekking hebben op de resultaten van de muskusrattenbestrijding en niet alleen op de structuur van de nieuwe organisatie.

Het lijkt spreker dat voorlichting aan de burgers niet de hoogste prioriteit heeft zolang de ratten niet over de dijk lopen. Communicatie tussen de diverse belanghebbenden is daarentegen van groot belang en daaraan wordt dan ook op een adequate manier vorm en inhoud gegeven.

De VOORZITTER concludeert dat het statenstuk de A-status kan krijgen.

15. Statencommissiestuk van 23 augustus 2001, kenmerk 34/6.25/2001005446, Spoelwaterhergebruik Nietap

De heer BAAS zegt voorstander te zijn van besparing van grondwatergebruik en kan dus van harte instemmen met het commissiestuk.

Mevrouw SCHIPPER zegt dat duurzame winning van grondwater met als eindbestemming drinkwater haar volledige instemming heeft. Milieurendement en maatschappelijk rendement blijven voor haar fractie serieuze afwegingsfactoren. Volgens haar kan dit project de toets der kritiek doorstaan. Zij gaat ervan uit dat de extra ruimte in de vergunde capaciteit niet door Groningen zal worden benut om het water als proceswater te verkopen, want proceswater moet zoveel mogelijk worden gewonnen uit oppervlaktewater. Wellicht kunnen de inundatiegebieden op dit punt ook nog een functie vervullen.

De heer VAN DER SCHOOT gaat akkoord met het stuk. Hoe is de verhouding tussen de bijdrage van de provincie en het profijt voor de provincie? Hij vindt de onderbouwing van PNO Groningen overigens nogal mager.

De heer HAAK steunt het project. Eigenlijk zou het spoelwater - ongeveer 700.000 m³ - moeten worden ingezet ten behoeve van gebieden met belangrijke natuurwaarden. Kan bijvoorbeeld de winning bij De Punt met eenzelfde hoeveelheid worden verminderd?

De heer JONKER vindt het een goed voorstel. In het kader van de verdrogingsbestrijding is besparing van het drinkwater een nastrevenswaardig iets. Hij vraagt zich echter af of het project ook leidt tot een besparing van grondwater. Alleen als de vergunning ook met 700.000 m³ wordt ingekort, kan worden gesproken van investeringsrendement. Er zijn al miljoenen geïnves-

teerd en voor het laatste deel wordt een beroep gedaan op het Grondwaterfonds. Had het niet beter kunnen worden verwerkt in de drinkwaterprijs?

De heer SLUITER sluit zich aan bij de kritische opmerkingen van de heer Jonker. De waterwinningsector heeft zelf duidelijk belangen bij spoelwaterhergebruik. Als de provincie niet meefinanciert, komt dan op enigerlei wijze het project in gevaar?

Verder vraagt spreker zich af of het beschikbaar stellen van een bijdrage geen precedentwerking kan hebben voor andere projecten op het gebied van waterwinning.

De heer KUIPER gaat ervan uit dat het voorstel een stap is in de richting van beter gebruik van grondwater. In het bestuursprogramma staat dat in beginsel geen grondwater beschikbaar wordt gesteld voor laagwaardig gebruik en dat de totale milieueffecten van alternatieven en gebruik van grondwater tegen elkaar zullen worden afgewogen. Bij het voorliggende voorstel blijft natuurlijk grondwatergebruik in het geding en in het commissiestuk wordt niet gerept van een afweging ten opzichte van eventuele alternatieven, in casu zuivering van oppervlaktewater.

Spreker maakt zich zorgen over de zinsnede dat er extra ruimte in de vergunde capaciteit ontstaat. Die ruimte zal immers ongetwijfeld worden gebruikt, waardoor binnen de kortste tijden de gunstige effecten teniet worden gedaan. Daarom steunt hij de suggestie van de heer Haak om de winning bij De Punt dienovereenkomstig te verminderen.

De heer SWIERSTRA zegt dat uitgangspunt van beleid is dat grondwater alleen voor hoogwaardige doeleinden wordt gebruikt. Als zodanig heeft de provincie ook een zekere verantwoordelijkheid als het gaat om projecten die bijvoorbeeld proces- of spoelwater gereed maken voor hergebruik. Het drinkwaterbedrijf heeft daar geen direct financieel belang bij, want het zou, als het echt nodig is, de drinkwatertarieven kunnen verhogen. Er is niet gevraagd om in Nietap extra water te mogen produceren. De provincie denkt een vliegwielfunctie te kunnen hebben door dit soort projecten te stimuleren. Waterleidingbedrijven verkopen niet meer dan dat er vraag is, dus zal de extra ruimte in de vergunde capaciteit geen problemen met zich meebrengen. De extra ruimte wordt betrokken bij de berekening van de totale behoefte en de dekking in het voorzieningsgebied van het waterbedrijf. Het is overigens nog maar de vraag of wat dit betreft een directe relatie moet worden gelegd met de waterwinning in De Punt, want er zijn natuurlijk nog meer aspecten en winplaatsen in het geding. Spreker wijst er nog op dat onderzoek heeft aangetoond dat in Nietap de onttrekking van grondwater geen nadelige effecten heeft op natuurwaarden en het antiverdrogingsbeleid.

Het lijkt spreker legitiem om het Grondwaterfonds in te zetten omdat het gaat om een meer algemeen milieubelang. Het fonds is ook bedoeld voor dit soort activiteiten. Uiteindelijk betaalt de burger natuurlijk altijd. Het lijkt spreker dat er altijd sprake is van een zekere precedentwerking, in ieder geval in beleidsmatig opzicht.

De heer HAAK zou het toejuichen als ook bij andere pompstations een besparing op deze manier kan worden gerealiseerd. Hij is tevreden met het antwoord van de gedeputeerde.

De heer VAN DER SCHOOT vraagt waarop het bedrag van f 350.000,- is gebaseerd.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat al de nodige ervaring is opgedaan met dergelijke projecten. In de loop der tijden is een soort norm van f 0,50 per m³ ontstaan. Het Drentse belang kan natuurlijk niet tot op de gulden nauwkeurig worden gekwantificeerd.

TWEEDE RONDE

De heer SLUITER is nog niet overtuigd van de noodzaak van de vliegwielerwerking en de rol van de provincie daarbij. Als de provincie geen bijdrage geeft, zal het project ongetwijfeld gewoon doorgaan. Wat is nu precies de meerwaarde van de inzet van de provincie?

Mevrouw SCHIPPER vraagt of D66 dit soort projecten wel wil. Het Grondwaterfonds is toch onder andere voor dergelijke projecten bedoeld?

De heer SLUITER antwoordt dat die vraag niet relevant is. Nu gaat het om de vraag naar de meerwaarde van de provinciale bijdrage.

De heer JONKER gaat uiteindelijk akkoord met het voorstel, maar wil wel graag een overzicht ontvangen van de stand van zaken met betrekking tot het Grondwaterfonds.

De heer SWIERSTRA is het eens met de heer Sluiter dat altijd gekeken moet worden naar de meerwaarde van provinciale bijdragen. In dit geval is daarvan zeer zeker sprake. Hij wijst erop dat het project wordt opgezet in overleg met de betrokken overheid en dat waterleidingbedrijven in toenemende mate worden geacht bedrijfsmatig te werken. Daarop worden ze ook beoordeeld. Het bedrijf heeft geen direct bedrijfseconomisch belang bij het investeren in het hergebruik van spoelwater, maar heeft natuurlijk ook oog voor het milieubelang. Er is niets op tegen dat de overheid hierbij een stimulerende rol speelt, al was het maar om over een aantal jaren een nieuwe uitgangssituatie te bereiken. Als je alleen maar probeert de drinkwaterprijs zo laag mogelijk te houden, kom je niet toe aan dergelijke vernieuwende projecten die van belang zijn voor het milieu en het antiverdrogingsbeleid. Als de overheid zich niet actief opstelt, is de kans buitengewoon groot dat drinkwaterbedrijven achterover gaan leunen. Het lijkt spreker niet erg zinvol om een apart overzicht van in- en uitgaven van het Grondwaterfonds op te stellen, nu elk jaar bij de vaststelling van de grondwaterheffing een dergelijk overzicht wordt verstrekt. Als zich structurele tekorten gaan voordoen, zal het college voorstellen de tarieven te verhogen.

De VOORZITTER stelt vast dat er in het algemeen instemming wordt betuigd met het statencommissiestuk, zij het dat met name de fractie van D66 nog aarzelingen heeft.

16. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 12.16 uur de vergadering.

RV

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 10 september 2001 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 6 De heer DIJKS zegt toe de commissie op de hoogte te zullen brengen van de resultaten van het grensoverschrijdend m.e.r.-overleg.
- 9 Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe de suggestie om een heldere publieksbrochure over het plattelandsbeleid te maken te zullen honoreren.
- 14 De heer SWIERSTRA zegt toe nog eens te zullen kijken naar de infrastructurele maatregelen ten behoeve van de waterberging in het kader van het herstel van de benedenloop Drentsche Aa.

Nazorgheffing stortplaatsen

De nazorgheffingen worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast. Redenen tot wijziging zijn:

- gewijzigde inzichten in technische mogelijkheden voor wat betreft de nazorg, tot uitdrukking komend in een aanpassing van het nazorgplan;
- gewijzigde inzichten ten aanzien van de exploitatieduur van de stortplaats;
- fundamentele afwijkingen van de financiële parameters waarmee de nazorgheffing is berekend.

Essent Milieu Wijster heeft in 2000 de provincie verzocht om herberekening van de nazorgheffing in verband met wijzigingen in het nazorgplan (als gevolg van gewijzigde inzichten) en op basis van een bijgestelde prognose voor te storten afval (waardoor de exploitatieduur wordt verlengd).

BFI Holding BV heeft de provincie in 2000 verzocht om een herberekening van de nazorgheffing in verband met het in juni 2000 definitief bij de provincie ingediende nazorgplan, dat op verschillende punten (stortvolume en de fasering van de afdichting van de stortplaats, grondwaterbeheersing en onderhoudskosten) afwijkt van het conceptnazorgplan dat in 1998 is ingediend.

De nazorgheffingen zijn berekend met het door het IPO ontwikkeld nazorgrekenmodel, versie 2.02 plus, dat door alle provincies wordt gehanteerd.

Voor beide stortplaatsexploitanten bleek dat de opbrengst van de nazorgheffing zoals die in 1999 is vastgesteld, hoger was dan het bedrag dat nodig is om de kosten te bestrijden die naar verwachting met nazorg van de stortplaats gemoeid zullen zijn. Daarom zijn de nazorgheffingen 2000 door provinciale staten gewijzigd in hun vergadering van 13 december 2000.